

Handläggare: Ann Gardeström
Telefon: 50825411

Till
socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Anmälan av remissvar på förslag till nationella kvalitetsindikatorer för den sociala barn- och ungdomsvården

(4 bilagor)

Förvaltningens förslag till beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner svaret på remissen.

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen utarbetat ett förslag till nationella kvalitetsindikatorer inom den sociala barn och ungdomsvården. Uppdraget ska redovisas till regeringen vid årsskiftet 2009/10. Alla nämnder med ansvar för myndighetsutövning inom den sociala barn- och ungdomsvården har fått tillfälle att lämna synpunkter. Dessa ska vara inlämnade senast den 25 maj 2009.

Socialstyrelsen har för Stockholms del skickat remissen till samtliga stadsdelsförvaltningar. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor har genom underhandskontakter med stadsdelsförvaltningarna fått kännedom om remissen.

Bakgrund

Socialstyrelsens utredare föreslår sammanlagt 19 indikatorer och mått. Dessa grundar sig i huvudsak på de lagliga förutsättningar som socialtjänstens barn – och ungdomsvård har att rätta sig efter. Man har också utgått från grunderna i Barns Behov i Centrum (BBIC). Socialstyrelsen vill genom att införa kvalitetsindikatorer styra socialtjänstens barn- och ungdomsvård mot en evidensbaserad praktik utifrån de inom forskningen vedertagna kunskapskällorna;

- Den för tillfället bästa vetenskapliga kunskapen
- Brukarens erfarenhet och önskemål
- Den professionelles erfarenhet och förmågor

Eftersom kunskap om effekt och resultat av socialtjänstens insatser på en generell nivå i så hög grad fortfarande saknas ser man ett införande av kvalitetsindikatorer som ett första steg mot att kunna göra öppna jämförelser av kvaliteten inom den sociala barn- och ungdomsvården. Tanken är att indikatorerna ska kunna utvecklas och förfinas allteftersom kunskapen inom området växer.

Man har angett fem områden för hur kvalitet kan beskrivas när det gäller de tjänster som erbjuds inom socialtjänstens verksamhet;

- De bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet
- Utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglade av kontinuitet
- Är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- Är tillgängliga
- Är trygga och säkra och präglas av rättsäkerhet i myndighetsutövningen

Olika slags indikatorer

Det är av särskilt intresse att ta fram användbara indikatorer som speglar effekterna av socialtjänstens insatser för barn och unga på individnivå, både avseende effekterna för den enskilda individen men också kopplat till kommunernas kostnader för insatserna. Möjligheter för kommunerna att lämna sådana uppgifter är begränsade i dagsläget och man har därför varit tvungen att anpassa måtten till det som kommunerna kan svara på nu och på några års sikt. Man har försökt utforma indikatorer som visar på effekterna för det enskilda barnet/ungdomen. Dessa indikatorer kallas *indikatorer på individnivå* och förutsätter att kommunerna kan registrera och hämta ut vissa tillförlitliga uppgifter på mängdnivå ur sina IT-baserade dokumentationssystem (personakterna i socialregistret).

Ett annat slags indikatorer som föreslås kallas för *indikatorer på verksamhetsnivå* och förutsätter inte registrering i kommunernas dokumentationssystem.

Uppgifterna som ska besvara dessa indikatorer ska kunna besvaras med ja eller nej-svar, årliga enkäter eller ur kommunernas personalregister. För att kunna hämta ut information om individer på mängdnivå menar socialstyrelsen att socialtjänstens dokumentationssystem inom myndighetsutövningen behöver förändras så att man inte längre dokumenterar i löpande, fri text utan istället binder informationen till formulär och förutbestämda svarsrutor.

Dokumentationssystemen behöver utformas på ett användarvänligt och samtidigt strukturerat sätt.

Orsaken till att 1 november föreslås som mätpunkt för vissa indikatorer är att detta datum används som mätpunkt i den årliga obligatoriska statistikinsamlingen. Ett gemensamt datum skulle underlätta kommunernas uppgiftsinsamling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i stort sett med förslaget till indikatorer. Förvaltningen anser dock att den första indikatorn 1:1, som handlar om självbestämmande och integritet i betydelsen av tillgång till råd och stöd utan individuell behovsprövning är tveksam. Förvaltningen håller med om att denna uppgift visserligen är socialtjänstens ansvar men att frågan är beroende av strukturerad samverkan med hälso- och sjukvårdshuvudmannen samt förskola/skola. Syftet med indikatorn är i enlighet med lagens intentioner men socialtjänstens möjligheter att tillgodose behovet styrs av faktorer utanför det som kan påverkas i den egna verksamheten. Socialstyrelsen föreslår att måttet ska vara att nämnden erbjuder råd och stöd till familjer med barn mellan 0 och 18 år, utan registrering av personuppgifter, biståndsbedömning eller behovsprövning. Förvaltningen instämmer i att måttet är relevant om den föreslagna indikatorn ändå kvarstår.

Vad gäller möjligheterna att hämta de efterfrågade uppgifterna på individnivå i IT-systemet har förvaltningen genomgående svarat att detta kan bli möjligt 2012 eller senare. Detta med anledning av det utvecklingsbehov av BBIC i Paraplysystemet som kvarstår. Även om resurser tillförs krävs det lång framförhållning för att de tekniska lösningarna ska få effekt. Det måste också hinna gå tillräckligt lång tid för att mängden blir så stor att uppgifterna ska vara värda att hämtas in. Men när BBIC-formulären blir utformade så att socialsekreterarna kan använda dem fullt ut är uppgifterna sökbara i systemet.

För övrigt anser förvaltningen att förslaget överensstämmer med de behov av mått på resultat och effekter inom den sociala barn- och ungdomsvården som kom fram i BUSS-utredningen. Förslaget till indikatorer och mått är väl utformat och kan mycket väl bidra till en positiv utveckling av kvaliteten inom den sociala barn- och ungdomsvården.

Bilagor

1. Missivbrev
2. Rapport
3. Beskrivning av myndighetsutövning
4. Förvaltningens remissvar på därför angiven blankett